

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre . . .	16 kor. — fill.
Negyedévre . . .	4 „ — „
Helyben házhoz hozva:	
Egész évre . . .	20 kor. — fill.
Negyedévre . . .	5 „ — „
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre . . .	24 kor. — fill.
Negyedévre . . .	6 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 8. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszavételére vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVÁRAD, márczius 7.

A politikai támadások.

Olyan kevesen vagyunk, hogy az apagyilkosnak is meg kellene bocsájtani, — mondta valaha régen, egy melancholikus pillanatában a legnagyobb magyar s ezt a mondást ma is valósággra váltják esküdt-székeink

Egyébb kriminalitásba keveredett gazzokkal is jól bánik a mai büntető jogszolgálat, hanem a becsületes emberek szépen kimaradnak ebből a humanizmusból.

Ezekre nézve egy még régebbi magyar utasítás áll érvényben — üsd, nem apád. És az ütést nem fogja le semmi »szelid nyomás« és az ő számukra nincs alkalmas paralyzis, sőt egy elhagyatott helyet sem találnak valamely lép elrejtett részén, hol ruinált anyagi helyzetüket tisztességes polgári haszonnal rendbe hozhatnák.

Ők, a régi idők fennmaradt mamuthjai a mai társadalomnak, kik nem találnak belé a korba s így ki kell pusztulniok.

Hány Ugron Gáborunk van?

Azt mondják, hogy ő óriási haszonnal szerződéses viszonyban volt a hadügyi kormányfővel. Hát elvégre is a hadügyi kormány nem alkudozhat ezernyi apró termelővel, ha szállíttatni akar, hanem akiben garanciát talál, mint nagytermelőben, azzal szerződik s fizeti a megállapított egységárat. Az fájt talán némely helyen, hogy ez a zabszállítás is nem valami idegen jött-mentnek jutott, hanem valahára tősgyökeres magyar embernek?

Persze, ha Ausztriában szerezte volna be a hadügyi kormány, vagy a Haas és

Deutsch cég útján, gondolják olvasóink, hogy csak egy szó is esett volna róla? De hát Ugron nagyon is kinőtt a mi tuczat embereink közül, rajta ludak, sokan vagyunk, legyőzzük ezt a kemény agyaru vadkant.

Ebben a veszett hajszában kinek jut eszébe Ugronnak az a fellépése a delegációban, mely még Berlinben is feltűnést keltett s a milyenre még gondolni sem mert a most fenekedő törpe sereg.

Ha Ugron hasznot kapott a hadügyi kormánytól és mégis így mert beszélni, könnyen eszünkbe jut megkérdezni, hogy Uram Isten! mit kaphattak a többiek, kik huszonöt év óta lapitnak szépen-csendesen?

A hajszá különben alaposan elvezénylősödött s oroszlan fogás helyett csupán csak egy kis béka-egér harcra van kilátás.

Bánffy és a Vaterland, Holló és Eötvös, Dienes és Holló, készülnek folytonossági hiányokat csinálni egymáson, oly vehemenciával támadva előre is egymást, mint az obstrukció végnapjaiban.

Akkor a párbajok befejezték a vitát, most kezdenek. Mit?

A Vaterland leleplezései nem pukkanak kisebbet, mint valaha a Rohonci három milliós kijelentése.

Itt a dolog nyitja.

A bukottak szépen készültek a választatásra.

Szél belé ment a választási reform megszeplősítésébe a fuvardijakkal s ez a pont reményt adott a pénzes bukottaknak a jövőre, kivált, ha gyorsan, míg az ő embereik ülnek a hatalmi pozíciókban, tudják lebonyolítani a választásokat.

Ezért léptek fel mostanában bontólag a pártban, Horánszky személye körül indítva meg a csatát, míg hü csatlósai Ugron ellen. Minél zavarosabb a víz, annál könnyebb, kellően nagy hálóval aranyhalat fogni.

De ime az a kotnyeles Vaterland rámutat, hogy hol van elrejtve a háló.

Bánffy báró nyilatkozott ugyan segédei útján, hogy ő semmiféle hálót nem rejteget, illetve választási pénzeknek hírért sem látta, de pikáns izt ad ennek a nyilatkozatnak az a hír, hogy Bánffy fel-szólították lemondásának benyújtására.

Az Ugron elleni közös hajszá tehát hátrafelé kezd elszülni s míg a parlamentben egy pár apró párbaj karczolásban kitombolja magát, addig a közéletben talán egy alapos és oly régen várt tisztulásnak lesz feltartóztatatlan megindítója.

Sok szennyet halmoztak össze Ugron ellen. Ő — mint a szerződések mutatják, melyekről lapunk más helyén referálunk — tisztán fog kikerülni s a felhalmozott szemét vissza hull azokra, kik felkotorták.

Hisszük, hogy a közvélemény tudni fogja mit tegyen.

Ugron Gábor rehabilitálva.

— Az üldözött katolikus. —

(Saját tud. táv.)

Budapest, márcz. 7.

Napok óta tart már a durva hajszá a parlament disze, Ugron Gábor ellen. Az Eötvös Károly lapja karonfogva támad a politikai élőhalott Bánffy Dezső báró lapjával Ugron és pártja ellen. A támadást inkább a személyes-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Kép Bohémiából.

Irta: Brunner Ferencz.

Elénk pajzán csacsogás hallatszik ki a müncheni opera egyik divájának öltözött szobájából. A kint levők sejtették, hogy a deszkafal háta megett levők igen jól találják magokat. A folyosón bémészt tömeg. Képvisele a társadalom minden rétege. Kifent bajszu katonai attaché, komoly diplomata, fürge lábú riporter, a kinek ironja folyton készen van a legújabb pletyka feljegyzésére; türelmetlenül várva a rendező első csengetését. Mire nem sokáig kelle várakozniok, megszólalt s megnyilnak az öltözök ajtai és siet mindenki helyét elfoglalni a színpadon.

Legutolsónak marad a primadonna, kinek az nap igen szép szerepe van. — Minden szem ajtajának irányul, a katona sodorint egyet bajszán, a diplomata szeméhez kapja lorgnetjét, a riporter pedig sasirozó léptekkel igyekezik üdvözlésével valamennyit megelőzni.

Még egy utolsó tekintet a tükörbe és megjelenik a primadonna is, egy fiatal ember karján; a ki első pillanatra alig látszik idősebbnek, mint 20 éves. — Egyszerű fekete ruhát visel, csak gomblyukában levő Univerzitetech-

nikum szallagja árulja el, hogy magasabb képzettséggel bír. Ez a fiatal ember én voltam.

Az üdvözlések egész sorozata után letelepedtünk a kulisza háta megett, egy fa törzset ábrázoló deszka alkotmányra.

A zene szól, még egy pár rendezői utasítás s az előadás kezdetét veszi. Hőfehér hermelin bundácskáját karomra akasztja s kezembe adja kis moll zsebkendőjét s egy kérő szó, hogy várjam meg az előadás végét, egy bucsu mosoly s ő is kilép.

Én az előadás lényegéből s mozzanatóból egy szót sem tudok, csak öt néztem. Hogy a közönségnek is tetszett, azt onnan sejtettem, hogy jelenését állandóan szünni nem akaró tapsvihar kísérte.

Fehér Junó-jelmezben volt, oly jól illett kreol arczához, kibontott haja koronaként övezte körül.

Szünidő alatt gondosan feladtam reá bundácskáját, melle zihált a fáradságtól s izgalomtól, ajkához szorosan tartva zsebkendőjét, vissza fojtva a köhögési ingeret.

Nem beszélgethettünk, mert a friss lég beszívása, köhögésre ingerlé, énektől felhevült tüdejét.

Egymás mellett ülve, kezemet kezei között tartva, figyelt szavaimra.

Majd jött a hódoló had, mindenkinek van

egy pár bókja s csokor özön; többek kék, rózsaszín, halványzöld borítéku levelek kíséretében, ezeket gondosan magamhoz vettem, oly jól mulattunk rajta otthon.

Igy voltunk mi Adrienel barátságban; szerelemről, mi soha sem beszélünk, csak mindkettőnk részéről éreztük ama kölcsönös ragaszkodást, — a mit más nem pótol. — Pedig nekem Adrienne nagyon sok bánatot okozott, szerfelett ideges volt, napirenden volt, hogy cselédjeit, megszigta, mi több megverte, olykor hozzám is goromba volt, egyszer elűzött.

Távoztamkor szilárdul feltettem magamban, hogy többet fel nem keresem. — Egész nap bolyongtam, nem találtam helyem sehol, haza mentem lakásomra, megláttam a falon arczképét, levettem s eldobtam a szekrény mögé; még a szegyet is kivettem a falból, nehogy valaha arra a gondolatra jöjjenek, hogy vissza akasszam, de nem volt maradásom lakásomon sem, folyvást, a szekrény háta megett járt a szemem. Elmentem az utcára, felkerestem a diák kávéházakat; barátaim örömmel fogadtak s azonnal poharat adtak kezembe.

De nem voltam képes inni, felugrottam helyemről, nem törődve a járkelőkkel, rontottam Adrienne lakására.

Adrienne megismerte járásomat a lépcsőn (csak én szoktam egy lépésre 6 fokot ugrani), eléem jött az ajtóba s kitárt karokkal fogadott.

kedő gúny, mint elvi harc, czélzatos inkább, mint megokolt.

Mert ki ne látná e támadások czélját? Lehetetlenné akarnak tenni egy embert a közéleti szereplésre, minden erővel a Morzsányiak társaságába akarják dugni s ha az aczélos jellem onnan visszapattan, kik dühösebbek ezért inkább, mint Eötvösök?

Ki ne látná e támadások czélját? Alig néhány hete jelentette ki Ugron, hogy katolikus vallásáért többet kell szenvednie, mint politikai meggyőződéséért. A történetek e kijelentése után pár napra igazat adtak neki. Ismét szenvedett, nem politikai meggyőződéséért, hanem vallásáért. A református Eötvösök, a türelmesek, egy katolikus politikust akartak leszorítani a küzdőtérrel. Ugron sokat harcolt politikai szereplése alatt, tehát voltak ellenfelei is elegenden, a kik most sietve mentek Eötvösök segítségére, piszokban turkáltak, hogy a legfeketébb mocskot dobják rá. Az a férfi azonban, a ki a parlamenti harcok viharában edződött meg, nem ijed meg Eötvösök bármi haragos támadásától sem. Tényekkel felel a ráfogásokra, megdönthetetlen bizonyítékkal azokra a homályos, kétes értékű és nagyrészt komikus színezetű vádakra, a melyeneket Eötvösök fölhozhatnak.

Nem igaz, hogy ő mint *közvetlen* termelő vállalta el a zabszállítást. Ilyen a szerződésben nem is foglaltatik.

Nem igaz, hogy kéz alatt szállított, hanem a hadügyminiszter által szövegezett szerződés szerint. Hogy nem ő maga szedte össze faluról falura járva a közvetlen termelőktől a zabmennyiséget, az csak nagyon természetes.

Az üzlet lebonyolítására a Baruch-czég közjegyzői felhatalmazást kapott Ugron Gábortól. Így mondja ezt az Ugron ma közzétett nyilatkozata.

A hajsza mindenfelé a legnagyobb visszatekintést kelti nyilvánvaló tendenciája miatt. *Szilágy-Somlyón* a függetlenségi párt ülést tartott, melyen Ugron Gábornak táviratot küldtek kifejezve bizalmukat s elhatározták, hogy vasárnap négyülést tartanak, melyen a kerület biztosítani fogja képviselőjét bizalmáról.

Budapest, márcz. 7. (Saját tud. táv.)
Ugron Gábor beszerezte a zabszállításra

vonatkozó okmányokat, azokat tegnap és ma ismerőseinek és a pártok főbb embe-reinek bemutatta. Ugron febr. 18-án este kijelentette, hogy nem 22.000 mm. zabot szállít, hanem csak 10.400 mm-ászt és hogy a Baruch-czég az ő meghatalmazottjaként járt el. Márcz. 1-én nyilatkozott, hogy az erdélyrészi szállítása 3800 mm. A szerződésekből kiderül, hogy Budapestre szállított 7000 mm-ászt, az erdélyi részekbe 3800 métermázsát. A szerződés szóbeli megállapodására hivatkozik, a hadügyminiszterium által szövegezett zárólevél, melyben egyáltalán az nem foglaltatik, hogy Ugron saját termésű zabot köteles szállítani, hanem tartalmazza, hogy 1899. termésű zab legyen. A Baruch Jermiásznak szóló felhatalmazás közjegyző előtt van hitelesítve. Nyilvánvaló, hogy Ugron szállításának korrektsége teljesen kitűnik.

Megüresedett mandátum.

A sokat feszegetett radnai mandátum végre megüresedett: az igazságügyminiszter ma nevezte ki *Beles János* radnai képviselőt aradi közjegyzővé.

A radnai kerület meglehetősen hirhedt kerület a legutóbbi választások révén, melyből csak a Bánffy-féle választási taktika legerősebb alkalmazásával került ki a *Beles* mandátuma. Ellenjelöltje gróf *Zselénszky Róbert* agrárius volt, aki azóta főrendiházi tag lett, de most mint hirlík fellép jelöltül. Kivüle még két szabadelvűpárti jelölt pályázik a mandátumra és még a függetlenségi is állítanak jelöltet.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, márcz. 7.

Perczel Dezső elnököl.

Molnár Jenőt — miután mandátuma ellen 30 nap leteltével kérvényt nem adtak be — végleg igazolt képviselőnek jelenti ki. Jelenti továbbá, hogy *Cseh* Ervin horvát minisztert az

elhunyt *Teleczky* helyére a horvát országgyűlés magyar országgyűlési képviselőnek választotta.

A horvát minisztert új minőségében sokan gratulálták.

A Ház ezután folytatta a

kereskedelmi tárcza

költségvetésének tárgyalását.

Kálmán Károly állott fel elsőnek és gyönyörű bariton hangon mondotta el beszédét, melyben szidta a liberalizmust és hangoztatta a keresztény valláserkölcsei restauráció szükségét. Közben megemlékezett a petroleum-kartellről és a keresztény fogyasztási szövetkezetekről. A költségvetést nem fogadta el.

Láng Lajos vámpolitikája.

Láng Lajos: Az autonom vámtarifa és a követendő vámpolitika kérdéséről akar nyilatkozni. *Kossuth* Ferencz pártvezéri minőségében igen helyesen a magyar-osztrák vámszövetségről beszélt, de szóló azt hiszi, hogy a kérdés most nem aktualis. Abban igaza van *Kossuth*-nak, hogy a közös vámtarifa és vámpolitika sokkal jobban kedvez az osztrák, mint a magyar iparnak.

A mi már most a követendő vámpolitikát illeti, első sorban a mezőgazdasági érdekeket kell védelmezni. Ezeket az érdekeket főleg nekünk kell megvédelmezni, nem mintha Ausztriában nem volna erős agrár-mozgalom. De az osztrákok főleg a gabona-tőzsde és más ilyen kérdésekkel foglalkoznak, melyek sokkal kevésbé fontosak, mint a kereskedelmi szerződések kérdései. (Zajos helyeslés.)

Az osztrákok eddig mindig arra törekedtek, hogy az ipari vámok magasak, a nyerstermékek vámjai ellenben alacsonyak legyenek. Ez természetes. Védeni akarták saját iparukat és biztosítani akarták a nyerstermékek olcsó behozatalát. Ezt a törekvést ellensúlyozni kell, de csak addig, míg ez saját iparunkat nem veszélyezteti.

Arra kell törekednünk továbbá, hogy a keleti piacot a magunk részére meghódítsuk.

Szónok ezután a mezőgazdasági és kereskedelmi érdekeinek összhangjairól beszélt.

Rosenberg Gyula: Így beszél egy igazi merkantilista.

Egy önkéntelen csókban meglelt bocsátva s elfeledve minden. — —

Egy délelőtti szokott vizitemre menve, szomorú arccal adja tudtomra a szobaleány, hogy őnagysága beteg. Mint egy kriptából felhallatszók kiáltás, úgy hangzott nekem e szó: beteg. Megkövülve állottam hálószobája ajtajában, — remegés fogott el, nem mertem belépni, — gondolataimból, a szobaleány szava riasztott fel, tudtomra adva, hogy *Adrienne* parancsát bírja, hogy az orvoson s rajtam kívül senkit, be ne bocsásson, — e szerint nekem szabad bemennem.

Beléptem, — szendergett, — rendetlen lélegzete elárulta a belső lázt. Szemem az asztalon levő recepten akad meg 100 qm. Aqua. Dest. 20%, tannin. — Tannin e szóra felsikoltottam, hiszen ez erős mellbetegnek való orvosság. — Felriad *Adrienne*, reám néz, megismert, — felém nyújtja kezét, jéghideg volt. A halál sejtelve végig borzongott hátamon. — Halkan megszólalt s vigasztalt, két könnyesepp jelent meg ragyogó szemében — s biztatott, betegsége nem veszélyes, csak meghült, mint rosszszat tevő gyermek bocsánatot kért, hogy szófogadatlan volt s nem vigyázott egészségére.

Sok, sok aggodalmak után végre állapota javult, úgy hogy szabad volt felkelnie.

Volt-e akkor nálamnál boldogabb, midőn

az első sétát a szabadba tettük, elmentünk a királyi parkba, de még gyenge volt, nagyon gyakran le kelle az utszéli padon ülnie.

De napról napra javult. — —

Ismét a színházban vagyunk, minden a szokott rendén, csak a hódolók vannak nagyobb számmal, mert mindenki igyekezik, *Adrienne* felgyógyulásáért örömet kifejezni, minden arcon öröm, *Adrienne* is bohóskodik, — még a színház direktor is örömmel dörzsöli a kezét s hangoztatja, pompás szízen, telt ház, micsoda bevétel, ez mind a kisasszony tiszteletére van. — Csak én vagyok szomorú, levert, aggodom *Adrienne* miatt; *Demokles* kardjaként kinez e szó, *Adrienne* mellbeteg . . .

Az előadást megkezdték, — karomra veszem a hermelin bundát s még egy halk köhíntés s egy barátságos mosoly kezembe adja kis moll zsebkendőjét, — még egy pillantás reá. — De mi az? Ajkán egy kis piros folt, talán festék? Nem az! nem festék! Vér volt *Adrienne* melléből szivárgott fel. — E két csepp vér magába foglalta az egész örökké valóságot. Ez a két vércsepp kísért folyton, ez az, mely agyamat folyton széjjel roncsolással fenyegeti; bánt a lelki ismeret, az önvád, — miért nem akadályoztam meg fellépését.

Adrienne azért játszott, ez volt végbucsuja az életet jelentő deszkától, de az élettől is: — Hangja elragadó volt, lágy és csendes, mint

egy gyász induló, — lassanként gyengült, végre alétan rogyott össze.

A közönség tombol, hívja a lámpák elé, de ő akkor boldogabb volt, mert magán kívül volt.

Rövid idő múlva, köhögése szünetelt, karomra támaszkodva leveztem kocsijáig s otthon csillapító szerektől némileg magához tért — —

Orvosa s a bajor udvar határozott óhajára, légváltás miatt Lissába utazott, bírva ama ígéretemet, hogy diplomáim megszerzése után, köve ni fogom. Két nap múlva rövid sürgőnyt kaptam Lissából, — *Larison* *Adrienne* ma fél 9 órakor meghalt.

A lissai temetőben van egy kis sirhalom, fehér kereszttel jelölve, itt van eltemetve, multam, lelkem, boldogságom, s e kereszt életem talányának kulcsa.

Akkor még tudtam sirni; még voltak könnyeim, de ma már nincs. Emlékeim felújításakor fájdalmamat vissza kell fojtanom, de mégis oly jól, de oly jól esik nekem, hogy e borzasztó s kimondhatatlan terhet elmondhatom, kissé enyhül fájdalmam.

Láng Lajos: Nagy szerencsétlenség, hogy nálunk a gazdák azt hiszik, hogy az ő érdekeik mások mint az iparosok és kereskedők érdekei.

Vérsi József: Társadalmi összhang szükséges.

Láng Lajos: Arra van szükség, hogy a középosztály erősödjék meg és vezesse tovább is a nemzetet. (Zajos helyeslés) mert csak erős középosztály képes alkotni erős nemzeti államot. (Zajos helyeslés.) Szemben az osztrák züllött viszonyokkal, kétszeresen szükséges, hogy tegyünk félre minden osztály- és személygütleletet és az egész parlament álljon mint egy férfiú talpra a nemzet komoly érdekeinek megvédésére. (Zajos helyeslés és taps.) A költségvetést elfogadja. (Zajos éljenzés és taps. Szónokot számosan üdvözlök.)

Ezután gróf Benyovszky Sándor beszélt.

Benyovszky Sándor gróf azt kívánja, hogy a közös hadsereg magyar csapatai részére szükséges iparcikkek Magyarországon rendelkezésre legyenek meg.

Jogot a munkásoknak!

Fiáth Miklós báró kéri a kormányt, hogy amilyen figyelemben részesíti a külföldi tőkét, ha itt gyáripárt létesít, ép úgy vegye gondjába a munkást is s védje meg a munkádó gyakori tulkapásai ellen. Szól a tömeges utlevél-váltásról, mely megdöbbentően bizonyítja a nép züllött viszonyait. 1898-ban 76,000 utlevelet váltottak olyanok, kikkel már többé nem találkozunk, hacsak nem mint rongyos utszéli koldusokkal. Az állam kötelessége volna a szegényeknek munkát biztosítani. A kisipart tönkreteszi a gyáripár. 2—300,000 ember kenyerét vesztí. Tud-e az állam ezeknek munkát adni. A sztrájkot, úgy mint Tisza István, jogosnak tartja. Sürgeti a munkás-biztosító intézetek felállítását.

Nálunk a demokrácia — frázis. Van mindenféle arisztokrácia, legdögösebb a parasztkrácia.

Választói jogot kell adni a munkásnak! Itt a Házban kell az ő érdekeit képviselni. Kövessen el a miniszter mindent, hogy a munkások elégedettek legyenek!

A költségvetést elfogadja. (Éljenzés. A néppártról és szélsőbalról számosan üdvözlök), öt perc szünet.

Utolsónak **Bessenyei** Forencz és **Heltai** Ferencz beszéltek a költségvetés mellett.

A vitát holnap folytatják.

Az afférek.

Budapest. márcz. 7.

Joggal írjuk ma is, hogy az afférek, mert nem csak a tegnapi afférek folynak még, hanem a mai nap folyamán lesz még néhány csomó újabb is. Holló Lajos a tegnapi nap folyamán megnevezte segédeit Szentiványi Árpád és Okolicsányi László személyében. Közismertes dolog, hogy Holló segédjei útján kijelentette, hogy tudomásul veszi, hogy Eötvös az Egyetértésnek sem szerkesztője, sem kiadója sem hogy az illető cikkeket ő sem nem írta, sem nem iratta, de azért sértő nyilatkozatát fenntartja.

Erre Hentaller Lajos és Szatmári Mór levélben bejelentették Eötvösnek, hogy ők Holló eljárását »belekötésnek« tartják és ilyenhez nem nyújtanak segédkezet, miért is az ügyet Eötvösre nézve befejezettnek jelentik ki.

Hogy ebből mi lesz, az a mai nap folyamán csak részben fog kisülni, de semmi esetre

sem lebonyolódni, mert a valószínűség most a mellett szól, hogy Holló is, segédjei is provokálni fogják Eötvös segédeit. Ezekben a keletkezendő afférekben kívül még folyamatban van a Dienes-Holló-ügy is. Legrosszabbul járt Holló Lajos, kinek most egy ügy helyett kettő-három is lesz, a mi éppen nem tartozik az élet legnagyobb kellemetességei közé.

Tudósítónk a ma történetéről a következő új dolgokat jegyezte fel:

Dienes Márton ma reggel Komjáthy Bélát és Olay Lajost kérte fel segédekül és értesülésünk szerint azt az információt adta nekik, hogy ő kész Hollónak fegyveres elégtételt adni és elfogad minden feltételt, melyet Holló segédei szabnak. Holló segédei ebben az ügyben Bethlen Bálint gróf és Ivánka Oszkár.

Délig sem Holló segédei nem találkoztak Dienes segédeivel, sem Eötvös segédeit nem provokálta senki.

Bécsi tudósítónk jelenti telefonon, hogy a Vaterland újabb közlését nem hozta a Bánffy-ügyben.

Gajári Ödön ma elmondta a képviselőházban, hogy ő kutatni fogja a Vaterland hírének szerzőjét és ha megtalálja, vagy az maga jelentkezik, Bánffy nevében provokálni fogja. Ha azonban ki nem puhatolható és nem is jelentkezik, ki fogja jelenteni, hogy az illető ismeretlen ur olyan gyáva ember, a kivel nem érdemes szóba állani.

Budapest, márcz. 3. (Saját tud. táv.)

Dienes Márton és Holló Lajos segédei ma délután jöttek össze a párbaj feltételeinek megállapítása végett, melyre nézve Dienes kijelentette, hogy bármily proпозиcióba belenyugszik. A segédek *kard-párbajban* állapodtak meg, mely holnap d. e. fog végbemenni.

Meglepetés a választási kassza ügyében.

Budapest, márcz. 7. (Saját tudósítónk táv.) A Vaterlandnak tegnapi megjelent magyarozatára vonatkozólag a választási kassza elszámolását illetőleg, báró Bánffy Dezső segédei Gajári Ödön és Dániel Gábor egy nyilatkozatot szerkesztettek, követelve annak közlését a Vaterlandtól az osztrák sajtótörvény 19. §-a alapján. E nyilatkozatra nézve a P. H. mai számában azt írja, hogy a sedégek megmutatták a nyilatkozatot Széll Kálmánnak *hozzájárulás végett.*

A Bud. Tud.-ban most br. Bánffy Dezső segédei Gajári és Dániel kijelentik, hogy a Vaterlandnak küldött helyreigazító nyilatkozatról Széll Kálmán miniszterelnöknek *semmi tudomása sem volt s nem is közölték* vele.

A Bud. Tud. e közlése a legnagyobb szenzációja most a magyar politikának.

A nagyváradi vasutállomás kibővítése.

Egy évtizedénél több, hogy a nagyváradi vasutállomás mizériáiért panaszkodunk. A város, kereskedelmi és iparkamara minden évben megújították kérésüket, felterjesztésekben és szóban is a türethetetlen állapotok javításáért.

Mikor pár évvel ezelőtt tetemes milliókat szavazott meg az országgyűlés a különböző vá-

rosok állomásainak kibővítésére és kiépítésére, a nagyváradi vasutállomás is ezek között szerepelt, majdnem az utolsók között 200000 frnyi összeggel.

Az elmúlt évben, mikor Nagyváradon járt a kereskedelmi miniszter, személyesen meggyőződött az itteni vasutállomás tarthatatlan voltáról s az állapotokat türethetetleneknek mondta.

Azóta csak vártuk, hogy miként lesz hát segítve ezeken az állapotokon. Annál inkább vártuk ezt, mert erre az évre volt jelezve a kibővítés.

Hát a kibővítésből lesz *valami*, de az a valami olyan csekély, hogy mindenkit méltán lep meg.

Az alábbi értesítés megmagyarázza, hogy milyen nagy munkálatot készített ez évben az államvasutak a nagyváradi állomás türethetetlen állapotának javítására.

A kereskedelmi és iparkamara közzétett értesítése a következő:

Értesítés.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a Nagyvárad állomáson levő felvételi épület két új szárnyának előállítására szükséges építési munkák végzésére pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb az 1900. évi márczius hó 27-én délelőtti 12 óráig a m. kir. államvasutak építési főosztályához (Budapest, VI. Teréz-körut, 56. szám II. emelet 10. ajtó) nyújtandók be.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi márczius hó 26-án déli 12 óráig 2300 azaz kétezerháromszáz korona bánatpénz teendő le, a m. kir. államvasutak főpénztáránál Budapest, Andrassy-ut, 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Végül van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a tervek, a költségvetés, az egység árjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapestben a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építményi ügyosztályában (Teréz-körut 56. sz. III. emelet 14. sz.) és Kolozsvárott az üzletvezetőség pályafentartási osztályában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1900. márczius hó 7.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara:

Janky József, elnök. **Dr. Sarkadi Lajos,** titkár.

Tehát egyelőre meg kell elégednünk azzal, hogy a mostani szük úgy a közönségre, mint a vasuti személyzet akadálytalan működésére káros állomást két egyszerű szárnyépülettel kibővítik.

A munkálatok nagyságát, a tervek nélkül nem tudjuk, de ha vizsgáljuk a fentebb közölt értesítést, azt látjuk, hogy a vállalkozók által leteendő bánatpénz 2300 korona. Ha a legjobb esetet vesszük, akként, hogy az építési költség 5 %-át kívánják bánatpénz gyanánt, akkor is az összes építkezés 46,000 koronára rug. Tehát ilyen értékű kibővítést kapunk.

A nagyváradi főállomáson pedig nem csak a felvételi épületek kibővítésére van szükség, mert az egész pályaudvar szük, kényelmetlen s ezen nem segített sokat a v.-velencei teher pályaudvar kibővítése sem.

A két szárny kiépítése azt kell hinnünk, csak előpostája a nagyobb átalakítások és kibővítéseknek, mert ha csak ennyiben maradna továbbra a dolog, éppenséggel nem volna elérve a cél, hogy a miniszter által is türethetetlennek mondott állapotok javuljanak.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

A muzeum az egész téli idő alatt zárva.

Márczius 8. Bihoreána közgyűlése.
Márczius 11. A Szigligeti-Társaság közgyűlése.
Márcz. 11. Matiné a főgymnásiumban.
Márcz. 11. Naggyárad Takarékpénztár közgyűlése.
Márcz. 13. A gazdasági egyesület vál. ülése.
Márcz. 19. Esküdtársi tárgyalás.

* Vinkler József püspök diszpolgársága.

Lapunk tegnapi számában már közöltük azon indítványt, a melyben 34 városatyá indítványozza, hogy kifogyhatatlan bőkezű jótékonyágának elismeréséül Vinkler József vál. püspök, nagyprépostot, püspöki helynököt Naggyárad város diszpolgárává válasszák. Az indítványt a mai közgyűlés fogja tárgyalni. A tanács az indítvány kapcsán azon javaslatot terjeszti elő, hogy a kiváló érdemekben bővelkedő főpapot *egyhangulag* válasszák diszpolgárrá. A diszpolgárlevél szövegének megírásával Rácz Mihály főjegyzőt bízzák meg s az oklevél átnyújtására az indítványt tevők közül a polgármester válasszon ki tíz törvényhatósági tagot.

* Nagy hét Rómában. Legvonzóbb időszak Rómának a husvéti ünnepeket megelőző nagy hét. A világ minden részéből tömérdek zarándok és turista gyülekezik ilyenkor a szentvárosba, hogy jelen lehessen a nagyheti szertartások minden képzeletet felülmúló művészetel lefolyó ünnepein. Sokszoros jelentőséget nyernek ezen ünnepek az idején szent évben, mikor XIII. Leo pápa Ő Szentsége által hirdett teljes bucsu ellenállhatlanul vonzza a hívőket a kereszténység metropolisába. Hazánkban Propper N. János igazgató, ki február hóban a m. á. v. városi menetjegy-irodájával együttesen igen szépen sikerült zarándoklatot vezetett, — a közelgő nagy hét alkalmából újabb zarándoklatot szervezett. A résztvevők április 7-én indulnak Budapestről s Fiume—Anconán át virágvasárnap érkeznek Rómába, hol az egész nagy hetet töltik s visszauton ellátogatnak Lorettoba is. Ezen utazásra rendkívül mérsékelt menettérti jegyek adtak ki, melyek az utazáson kívül Rómában lakás s ugyanott, valamint utközben is teljes ellátásra jogosítanak. Jelentkezések intézendők Propper N. János igazgatóhoz Budapest IV. Zöldfa-utca 27. sz. I.

* Rendőr-alkapitány választás. A mai városi közgyűlésnek egyik legérdekesebb tárgya az új alkapitányi állásnak betöltése. Az állásra három pályázó van, Fassie Sándor tb. alkapitány, Szőke András községi bíró és Giraud Árpád rendőr-fogalmazó. A választás előreláthatólag zajos lesz. Esélyeit előre nem tudhatni, de úgy látszik, legnagyobb pártja van Giraud Árpádnak.

* A Varosligeti út. A Varosliget rendezésének első főkélléke, hogy a mostani közlekedési út helyett megfelelőbb, de nagyon drága hozzájáró utat készítsen a város. Ez tette szükségessé, hogy a város megvette a Nurizsán Péter és Rácz Mihály házakat s a Rothbart-féle üres telket, azonkívül kisajátítja a Brunner-házat. A Nurizsán-házat a telek egy részével óvodának alakíttatja át. A városi közgyűlés ezen határozatát a belügyminiszter jóváhagyta. Ezeknek az ingatlanoknak megvétele mintegy 50 ezer frtkba kerül.

* Labór osztályozás. A labór osztály ügyében tanácskozó bizottság holnap, pénteken délelőtt 10 órakor ülést tart a városházán. A bizottságba a város részéről a polgármester

mint elnök, Guttman József és Máthé Lajos mint meghívottak vesznek részt. Ezenkívül a katonai képviselők vesznek részt a tanácskozásban.

* Az új honvédegyalogsági laktanya. A gázgyár mellett építendő honvédegyalogság laktanya területének feltöltéséhez Naggyárad városa ingyen bocsátja rendelkezésre a szükséges földmennyiséget. Az erre szükséges terület kijelölésével a városi tanács Komlóssy József gazd. tanácsost bízta meg. Az építendő laktanya környékének csatornázási terveit a városi mérnöki hivatal elkészítette. Az egész csatorna 3000 frt költséggel van előirányozva.

* A sertés vásártér ügye. A sertés vásártér áthelyezésére a kereskedelemügyi m. kir. miniszter május hó 1-ig adott haladékos Naggyárad városának. A közgyűlés elhatározta, hogy ideiglenesen az áruraktár és Pecze közötti területet rendezze be sertésvásártérnek. Ezen határozat azonban még fent van jóváhagyás végett a belügyminiszternél. Mivel a májusi határidő közeledik, a városi tanács felírta a belügyminiszterhez, hogy a közgyűlési határozat felett mielőbb döntsön.

* Anyakönyvvezetői kinevezés. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Biharvármegyében a nadályi anyakönyvvezető helyettesévé Elme István községi irnokot nevezte ki s őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel megbízta.

* Hivatalos vizsgálatok a csendőrségnél. Kotvicsi lovag Zgorski László m. kir. csendőralezredes a biharmegyei őrsők megsemmisítése végett a tegnapi napon Naggyáradra érkezett és utját a délutáni vonattal Belényes felé folytatta. — Kiss László m. kir. csendőr százados szárnyparancsnok folyó hó 6-án szemle körútra indult.

* Magyar zarándokok Rómában. Nagy zarándoklat van jelenleg Magyarországból Rómában. Görög katolikusok mindannyian s a zarándoklás kivül az a céljuk, hogy kinyerjék az engedélyt Leo pápa Ő Szentségénél a magyar nyelvű istentiszteletek tartására. A küldöttséget Firczak Gyula munkácsi és Vályi János eperjesi püspökök vezették. A zarándok-csoportnak igen előkelő tagjai is vannak a lelkesek, földművelők és asszonyokon kívül. Így a többek között Szabó Jenő főrendiházi tag, Szabó Andor képviselőházi elnöki tanácsos, dr. Illés Jenő kuriai bíró, Perényi Zsigmond orsz. képviselő, Roskovicz Ignác festőművész. Naggyáradról Medvigy Mihály kir. táblai tanácselnök szintén a zarándok-csoportban van. A zarándokok Fiumében, a hol hajóra szálltak, általános érdeklődést keltettek.

* Adóköteles-e? Sternthal Sándor naggyáradai gyógyszerész oxigén vizgyárat állított fel s kérte, hogy az általa készített oxigén vizet ne vegyék a szikvizadó alá, mert az utóbbi szén-savból készül, míg az oxigén fontos közegésségi cikk. A városi tanács kiadta az ügyet a tisztí főorvosnak, hogy mondjon véleményt, vajjon az oxigénviz szikvizadó köteles készítmény-e.

* Magyar és román favágók harca. Illés Béni, Fényes Béni és Kovács Bálint csatári legények a siteri erdőn singfát vágtak, — írja levelezőnk — szomszédságukban ugyanezen munkával volt elfoglalva öt sitervölgyi oláh ember, a kik mindig előre bujtak, a szép fikat kivágták, a reketyés helyeket pedig a három csatári fiúnak hagyták. Ebből szóváltás kerekedett. A sitervölgyiek számukban bizakodva megtámadták a három legényt, de vesztükre, mivel közülük hármat megfutamtítottak, egynek fejét szakították be, egynek pedig koponyá csonkját úgy összeiörték, hogy eddig

aligha meg nem halt. Tíz órakor történt ugyan is a verekezés s az eszméletlenül faleveleken nyugvó embert, kinek azonkívül orrán-száján szivárgott a vér, csak délután 2 órakor vitték be Szalárdra. A csatári legények pedig vágták a fát tovább, mintha mi sem történt volna.

* Jegyző választás. Vajdán hétfőn volt meg a jegyzőválasztás, amelynek aligha nem érdekes folytatása lesz. A hivatalos jelölt ugyanis egy irnok volt, akit azonban a nép semmi képen sem akart jegyzőnek. Így aztán két olyan ember lett jelölve, akikről azt hitték, hogy megválasztva nem lesznek. Azonban nem úgy történt, mert egyhangulag meg lett választva az egyik jelölt a jelenlegi szalárdi jegyző, akinek jelenleg sokkal jobb jegyzősége van, mint a vajdai, míg a másik két jelölt egy szavazatot sem kapott. A megválasztott jegyző természetesen nem akarja elfogadni s így a választásnak érdekes folytatása lesz.

* Kubelik és a czivis. Kubelik Jan a világhírű cseh legény tegnap este Kolozsvárra érkezett, hogy ma fellépjen Kolozsvárt már másodszer. Este megjelent a New-York kávéházban, a hol természetesen sok bámulója akadt a világhírű muzsikusknak.

Történt pedig, hogy a Kubelik asztala közelében ült egy jómódu debreczeni czivis.

A jómódu debreczeni bácsi már akkor nagyot nézett, mikor Kubelik Jan lengő fekete sörényével megjelent a kávéházban.

— Miféle maskura ez? — kérdezte ismerőseitől.

— Kubelik.

— Ahá! A kiről annyit olvastam.

— Az az.

— Tyü, teremtette, de már ezt szeretném hallani!

— Hát hallgassa meg holnap!

— Igen ám, de holnap elutazom. Most szeretném hallani.

— Nem játszik az most.

— De, a ki áldója van a cseh muzsikuskának, majd játszik ő egy pár magyar nótát!

Ezzel előkapta tekintélyes bőrtárczáját s rácsapott.

— Pinczér.

— Mézta! parancsolni!

— Kérje meg Kubeliktől mennyiért játszana egy pár magyar nótát.

Pár perc múlva visszajön.

— Nem játszik az még egy 1000-sért se.

— Hát akkor süsse meg a tudományát!

* Felolvasás Várad-Velenczén. A Várad-Velencei Népkör szombati felolvasása sikerültnek ígérkezik. A rendezőség már össze állította a műsort, melynek következő pontjai lesznek: Dr. Kassay Kálmán központi járóorvos fog felolvasást tartani a hypnózisról, Báss Vilma k. a. és Rogoz Imre a kecskeméti színház szerződött tagja dialogot fognak előadni „Baleset” címmel, Neményi Lipót végzett színműs növendék Kiss József a „Gyilkos harang” című költeményét szavalja, a műsor végén pedig Margó Armin rendőrségi tisztviselő mint amerikai gyorsfestő komikus előadást tart. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 1 korona.

* Póru jár betörő. Gonosz munkája közben érte utól a halál Kása András farkasdi lakost, a ki arról volt nevezetes, hogy a mit a két szeme meglátott, azt a két keze ott nem hagyta. Az esetről levelezőnk az alábbi részleteket közli: Kása András és Vanek Hihály Farkasd község két ismert tolvaja, a mult szombaton elhatározta, hogy megdézsmálja Pető Imre gazda ember pinczéjét. Szándékok keresztüvitelére szombat éjjel befogtak Vanek Mihály kocsijába s azzal a kertek alá kerülve, a kocsi hátrahagyták Vanek fiának a felügyelete alatt. Ketten behatoltak Pető udvarába s miután a pincze ajtót átkulcsal felnyitották, hozzáfogtak a bor kóstoláshoz. Hosszas kóstolás után kiválasztották az elviendő bort és abból egy hektoliteres hordót megtöltöttek. A teli hordót a pincze lépcsőjén akarták fel gurítani, de mivel hogy megfelelő szerszámot nem találtak, úgy segítettek magukon, hogy Vanek a pinczelépcsőjén húzta felfelé, Kása pedig alul állva toltá

fölfelé a hordót. Nagy nehezen már felgurították a teli hordót a pincze felső fokáig a mikor Kása a pincze lépcsőn megcsuszott, a hordót eleresztette, minek következtében a nehéz tele hordó nagy robajjal gurult lefelé, elütötte az utjában lévő Kását, annak mellén és fején keresztül gurdulva lezuhant a pinczébe. A nehéz hordó Kása mellkasát és fejét teljesen szétzúzta. Vanek a szerencsétlenség után elmenekült, otthagya élettelenül Kása czimboráját a pinczében. A nagy zajra Pető is felébredt, midőn cselédjeivel hátrament a zaj okát megtudni, a nyitott pinczában ott találták Kása holttestét. A csendőrséget értesítették az esetről. Sikertült is Kása feleségének bementése alapján a poruljárt tolvaj czimboráját Vanek Mihályt letartóztatni, a kit átadtak a bíróságnak.

* **Meggyilkolta a feleségét.** Iszákos ember volt Futó József alsójózsai lakos, különösen a pálinkát kedvelte nagyon, úgy hogy mindennap holtreszegen tért haza. Természetes, hogy e miatt feleségével napirenden volt a verekedés. Futó a múlt héten megígérte, hogy nem iszik többé és szavát pár napig meg is tartotta. Szombat este azonban — így írja levelezőnk — a mint a munkája után járó pénzt kikapta ismét berugott és részegen tért haza. Az asszony figyelmeztette adott szavára, a mi miatt Futó annyira dübe jött, hogy felkapott egy dorongot s azzal ütötte a feleségét. A brutális férj csak úgy vaktából ütötte hol érte a fejét, lábát vagy karját az asszonynak míg az el nem esett. A súlyos ütésektől vérbe borulva kiáltott segítségért a szerencsétlen asszony, a kit a házban lakó testvére eszméletlen állapotban mentett ki a nekivadult férj kezei közül. Futóné később magához tért ugyan, de e hó 4-én belehalt sebeibe. A brutális férjet a korcsmában találta fel a csendőrség, a kit elfogtak és bekisértek a kirósághoz. A szerencsétlenül járt asszonyt több árva gyermek siratja, kik most teljesen árván maradtak.

* **Agyonütött éjjeli őr.** Vakmerő rablóbanda garázdálkodott a napokban Német-Márok községben. A rablók, — mint levelezőnk írja, — nem elégedtek meg a rablás eredményével, hanem agyonlőtték a község régi derék szolgáját Hájer Jánost, aki éjjeli őr volt a községben. E hó 4-én éjjel a szokásos éjjeli sétáját végezte Hájer János, mikor egyszerre három ismeretlen egyénnel találkozott. A három ember gyanút keltett az éjjeli őrben aki elébük állott és igazolásra szólította fel őket. Erre a három ember neki ugrott Hájernek azt a földre teperték és fojtogatták. Hájernek sikerült magát a támadók kezei közül kiszabadítani, de akkor az egyik rabló revolvert rántott elő s azzal mellbelőtte Hájeret. A lövés zajára elősiettek a többi éjjeli őrök is, a kik Hájeret eszméletlenül találták. A rablók pedig elmenekültek. A csendőrség másnap kora reggel megjelent s az időközben magához tért Hájeret kihallgatta s ennek előadása alapján sikerült a tetteseket Wilfing Jakab, Keszler József és Wurm Mihály személyében kideríteni, akiknek lakásán igen sok rablott tárgyat találtak. Hájer másnap délután belehalt sebeibe. A három rablót pedig a csendőrség átadta a bíróságnak.

* **Bányászok kivándorlása.** A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Felső-Galláról a bányamunkások tömegesen szándékoznak kivándorolni Németországba s hogy a kivándorlást itteni ügynökök közvetítik. Megindult tehát a nyomozás és a rendőrség csakhamar megtudta, kik azok, a kik engedély nélkül kivándorlások közvetítésével foglalkoznak. Ezek: Arlath György és Arlath Ferencz dorogi lakosok, Schaner János volt felső-gallai bányamunkás, Walter József budapesti lakos. Ezek az emberek a bányászokat egy németországi mérnök csábítására akarták külföldre kivinni. Az ügynökök a bányászokat családotól föl is hozták Budapestre, a hol azonban a munkásoknak várakozniok kellett, míg a további utazásra Németországból pénz érkezik. A pénz nem érkezett. Nehányan erre visszautaztak, de a többség itt maradt Budapesten és a keleti pályaudvar környékén levő csapszékben töltötte idejét. Lehettek vagy negyvenen, a kiket rendőrség már vissza is szállított Felső-Gallára.

A közvetítők ellen pedig megindult a kihágási eljárás, melynek folyamán a VII. ker. kapitányság tegnap Arlath Györgyöt 8 napi elzárásra és 50 korona pénzbírságra, Walter Józsefet ugyanannyira, Schauer Jánost pedig 15 napi elzárásra és 100 korona bírságra ítélte. Arlath Ferencz ellen nem volt ítélet hozható, mert ez az ember elutazott. Az ítélet jogerős.

A «Nemzeti» baleset-biztosító részvénytársaság rövid idővel ezelőtt érdekes újítást létesített az életbiztosítás terén, amelyvel — minthogy e nemből páratlanul áll, — érdemesnek tartjuk olvasóinkat megismertetni. Az ezen legújabb módoszat szerint biztosított felek évenként február hónapban tartandó sorsoláson vesznek részt, a melyen minden kélszáz érvényben levő kötvény közül egyet kisorsolnak. Az első húzást dr. Hajós Béla, mint Gaszner Béla budapesti kir. közjegyzőnek kamarailag kirendelt helyettese jelenlétében folyó évi február 24-én tartották meg, mely alkalommal — tekintve, hogy az életbiztosításnak ezen új nemét a «Nemzeti» csak rövid idővel ezelőtt honosította meg — csupán egy kötvény és pedig a 10291 számú (szegedi főügynökség) sorsoltatott ki, mely 2000 korona biztosított összegről szólt. A kizárólag a «Nemzeti» által művelt eme biztosítási ágazatnak nagy előnye abban áll, hogy mindenkinek, aki sorsolással egybekötött életbiztosítást köt, esélye van arra, hogy a biztosított teljes összeget ennek esedékessége előtt, sorsolás útján minden levonás nélkül készpénzben megkapja, a mint ez a kisorsolt 10291 sz. kötvénynél már tényleg megtörtént, dacára annak, hogy a biztosított fél csupán *egyellenegy negyedévi részletet* fizetett be 21 kor. 12 fillérvnyi összegben. Egyebekben általánosan ismert dolog, hogy a «Nemzeti» balesetbiztosítási intézmény meghonosítása érdekében is uttörő tevékenységet fejtett ki, a mit legjobban bizonyít az a tény, hogy e társaság az 1893. évtől kezdve az 1899. év végéig egyedül a balesetbiztosítási ágazatban kerek összegben 3 300 000 korona kártalanítást fizetett ki biztosított feleinek.

EGYESÜLETEK.

A Kath. Kör választmányi ülése.

A helybeli Kath. Kör fejlődése tekintetében úgy látszik jelentőségteljes lesz a kör új választmányának első ülése, melyet tegnap tartott a választmány. Két olyan indítványt fogadott el ugyanis ez a gyűlés, melynek a kör életére nagy kihatása lesz.

Jelen voltak: Palotay László egyházi elnök. Dus László alelnök, Gálbory Sámuel, Szűts István, Stark Gyula, dr. Némethy Gyula, Bereczky Géza, Tóth Márton, Gabriely Lajos, Belezna Antal, Böszörményi Géza, dr. Mártonffy Bogdán, Kelemen Kálmán, dr. Vucskics Gyula, Grám Szilveszter, Csobánczy Antal, Andriska Károly és dr. Imrik Gusztáv titkár.

Elnök üdvözölte az új választmányt s felkérte a titkárt a folyó ügyek előterjesztésére, Dr. Imrik Gusztáv beszámolt a farsangi mulatság anyagi eredményéről, mely szerint 115 korona tiszta haszon jut a kör könyvtárának.

A választásokra kerülő a sor Böszörményi Géza választatott az ünnepélyt rendező bizottságnak, Gyenge Béla a vigalmi bizottságnak elnökévé, Szeitz Benő pedig könyvtárnoknak, kinek honorálását Palotay elnök vállalta magára.

Palotay László elnök indítványt tett, hogy tekintettel a közeledő tavaszi időnyre a nyári helyiséget és a két fedett kuglizót adja ki a kör valamelyik vendéglősnek, ez bizonyára élenkiteni fogja a kör nyári életét. A választmány egyhangulag fogadta el a praktikus indítványt s annak kivitelével megbizta Stark Gyula háznagyot.

Dr. Vucskics Gyula pedig az iránt tett indítványt, hogy tekintettel az ünnepélyekre és

matinéokra, szervezzen a kör állandó férfi kart, dalárdát s bizza annak vezetését *Moyzes Miklósr*a. Többek hozzászólása után elvileg elfogadta a választmány az indítványt s elvárja a többiekre a kijelölt karmester előterjesztését.

Uj tagokul felvették: Vágassy Imre ügyvéd, Gáspár István segédlelkész, Rózsavölgyi László birtokos, Barabás György tanulmányi felügyelő.

Igazságszolgáltatás.

Nagybajomi csendélet. Tegnap egész nap tárgyalta a törvényszék három nagybajomi legénynek az esetét, akik azzal voltak vádolva, hogy egy falujokbeli legényt megölték.

Az eset a múlt évben történt május 13-án. Tóth Károly nagybajomi legény régi idő óta a lehető legrosszabb viszonyban élt a Barta unokatestvérekkel: *Barta* Alberttel és *Barta* Miklóssal. Tóth Károly egy este a korcsmában együtt ivott *Nemes* Lajossal és *Nemes* Bálinttal s ez alkalommal összeütközésbe jöttek Bartákkal s ennek az összeütközésnek a vége verekedés lett.

A verekedésben a *Nemes* testvérek huzták a rövidebbet, mert *Nemes* Lajost úgy megverték, hogy meghalt, *Nemes* Bálintnak pedig a kezét törték el, úgy, hogy több hónapig beteg volt ennek következtében.

A verekedésben *Barta* Albert, *Barta* Miklós és *Borbély* Albert vettek részt, akik ezért a vádlottak padjára kerültek.

A tárgyaláson, *Moré* Pál kir. törvényszéki bíró elnökölt, a vádhatóságot *Gáli* Mihály kir. alügyész képviselte, a vádlottakat *Rádl* Ödön, *Hegyessy* Márton és *Várady* Zsigmond ügyvédek képviselték.

A törvényszék csak a késő délutáni órákban hozta meg az ítéletet, mely szerint *Barta* Albertet halált okozott súlyos testisértésben mondotta ki bűnösnek s ezért *egy évi s három havi* börtönre, *Barta* Miklóst pedig a súlyos testisértésért *egy évi* börtönre ítélte, míg *Borbély* Albertet felmentette.

Az ítélet jogerős lett.

A nagyváradai kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: *Harmathy* Károly.

4790 Vakares Jánosné jogtalan elcsapítás.

5136 Nyegru Lőrinczné rágalmazás.

5137 Ókrös Imre lopás.

5138 Kökényesi Károly testisértés.

5149 Szabó Imréné testisértés.

5195 Özv. Singurár Illésné lopás.

5196 Katona Mátyás testisértés.

5207 Degel Károly szemérem ell. vétség.

5208 Vesze Nyikora lopás.

5220 Pálfi Mihály testisértés.

5221 Dupó Péter testisértés.

Előadó: *Balogh* Samu.

5006 Papp Balázs lopás.

5008 Nagy Lajos testisértés.

5073 Panda Nikita lopás.

631 Mózes József hatóság elleni erőszak.

664 Goldberger Márton és társa hatóság elleni erőszak.

880 Kaizler Ödön sikkasztás.

4974 Sieher Zsigmond sikkasztás.

4986 Szimucz Vaszali testisértés.

5020 Kocsis József sikkasztás.

Előadó: *Poynár* Dénes.

5195 Bark Imre lopás.

5250 Puresse Flora Mitru és t. jogtalan elcsapítás.

5021 Szilágyi Sándorné rágalmazás.
5618 Opre Péter közcsend ell. kihágás.
5291 Vacsán Jov. anyakönyvi kihágás.
5308 Joveszk Lázárné lopás.
5334 Bugy Eftimie sikkasztás.
5335 Gila Tódor közcsend és testi épség ell. kihágás.

5351 Duma Ilarie lopás.
5352 Krecz Flore sikkasztás.
2558 Sandru Juon lopás.
5461 Tipei Ferencz testisértés.
5475 Burgó Petru lopás.
5479 Braun Márton rágalmazás.

Előadó: *Molnár Géza.*

4983 Koleze Mitru emberölés.
5011 Bereák József zsarolás.
5034 Szőke Balázs lopás.
5069 Molnár Julianna becsületsértés.
5075 Szekecsán Jánosné lopás.
820 Pável Flora gyilkosság.
501 Kotro Julianna tüzvéz okozás.

Előadó: *Urbán Adolf.*

5413 Pomucz Tódor lopás.
5414 Leszk András lopás.
5559 Zsurk Mitruné testisértés.
5587 Dr. Comsia párviadal.
5588 Pántye Mikuláj becsületsértés.
734 Pollák Albert lopás.
5244 Galgóczy Mihály rágalmazás.
5245 Szántó Mihályné rágalmazás.
5246 Lukács Gábor magánlaksértés.
5247 Petri István testisértés.
5249 Faur Stefan lopás.
5331 Laczikó Mózes testisértés.
5554 Kovács Pál ujraképvétel.

Előadó: *Dr. Gedeon László.*

3830 Schvarcz Ábrahám hagyatéki ügye.
510 Antonescu Döme — Venter Geróné.
511 Mucsi Lászlóné — Herpai Jánosné,
521 Spitzer Izó — Bárány Lipót.
615 Hódmezővásárhelyi takarékpénztár

Tompai Ferencz.

REGÉNY-CSARNOK.

TUDÓS ÉS APA.

Irtá: Julius.

2.

Egy fa mögé állván, megvártam, míg atyja karján elhagyta öltözőjét. Hozzájuk csatlakozásom után, hódolatomat fejeztem ki a mesés siker fölött. Érkezésére felharsant az éljen, mely lakásáig kísért. Utközben az az öntudat ragyogott arczán, melylyel magát királynőnek képzelvén, mély hódolatát fogadja kegyesen alattvalóinak.

Komornája bérkocsin szállítja a vagyont képviselő virágcsokrokat. A bucsu perczében rózsát szakasztott a maga által hozott csokorból, emlékül ajánlván fel. Megiepetve e kitüntetésről, megremegett a kezem, mely az övét tartá. Szinpadias főbólintással fogadta köszönésemet és csókra nyujtá kezét . . .
. . . Lakásomra érve megcsókolám és elrejtém a virágot.

II.

A szünidő eljöttével Olga a nyári saisonra a szintársulattal együtt más vidéki városkába távozott, hogy ott ragyogtassa művészetét, sebezze a sziveket. Atyja egyedül bocsátá utnak, elég okosnak és érettnak találván őt, hogy jóhírnevére vigyázni tudjon, hogy becsületének szeplőtelenességét megőrizze . . .

Olga S. városban is az ünneplés tárgya lett, társnőinek legnagyobb bosszúságára. Külső bájaival, szellemével gyorsan hódított. Életének aranykorát, verőfényes, tavaszi napjait élte. Különösen az ott állomásozó huszárezred tisztjei rajongtak érte, versenyre kelvén egymással a csokor küldeményben és szernád-adásban . . .

Az ujdonság ingerével hatott reájuk a leány, ki bevehetetlen várunk, igérkezett. Kocz-kázatni sem merték azt az ideig-óráig tartó kitüntetések fölázdozni vágyakozásaiknak nyilvánítása által. Lázban volt a fiatalság. Olga örömmámorban uszott.

Egyforma kedvességgel és mosolylyal fogadá udvarlói hódolatát, mint a nap egyenlő melegséget áraszt mindenekre. Egyiket sem emlé a másik fölé. Azaz: senki sem vevé észre, hogy valakit megkülömböztetne . . .

Azonban, hiszen nő volt, az egyedüllet nyomasztó óráiban párhuzamot vont tömjénzői közt . . . s na; mi tagadás! . . . egy barna egyenruha előnyben részesült. Ezt egyelőre senki sem sejtethé. Az illető maga sem. Szívbe zárá titkát. Nem remegett meg az ő megjelenésekor, nem lett szórakozott, kedves volt és fagyos, mint rendesen.

. . . Egy öreg kolléga jubilált. Életét a muzsa oltárán áldozta föl; a művészetnek szentel. Pályatársai tiszteletére disz-előadást utána tánsas-vacsorát rendeztek.

Ott volt Olga is. Természetesen hódoló udvarától környezve. Egy-két ujságíró elmondta hivatalos toaszját. Gyorsan telt az idő. A társaság oszladozni kezdett. Olga is készült. Hódolói erről hallani sem akartak. A véletlenségből melléje került barna meg épen nem. Olgának kitűnő hangulata volt. Jól érezte magát. S mivel társnői közül többen maradtak, engedett a könyörgésnek, ő is maradt.

A hangulat folyton emelkedett. A pezsgő ördöge ott ficzkándozott ereiben. Agyában zsongó gondolatok a mámorosok országába repiték. A barna édes sutogása arczába kergette a vért. Keblében erős szenvedély vert gyökeret. Az ész elveszté befolyását, mely egyedül támasza vala. Nem uralkodott többé akarátán. Tehetetlen, gyöngé nő lett, ki megszűnt gondolni ugy önmagára, mint atyjára. Nem vette észre társnői kaján, kárörömtől ragyogó arczát, kik egy tekintének rá, mint ki nem sokára teljesen könyezetükbe fog tartozni, nem lesz közöttük semmi különbség. Edes bosszu csiklandozta romlott lelküket . . .

. . . Olga hirtelen felugrott. Menni akart. Szédülés fogá el. A dorbézoláshoz nem szokott teremtés nem bírta a pezsgő pokoli hatását elviselni. Dülöngözve állt fel. A barna sokat mondó mosolyt röpitvén a társaságra, karját ajánlá. Elkíséré a kocsihoz. Olga félig eszméletlen állapotban veté fejét a kocsi vánkósára. Öntudatra, csak lakása előtt ébredett. Ekkor vevé észre, hogy a barna vele jött . . .

III.

. . . És másnap . . . ? A diadal és örömmámor eloszlott. Arra ébredt föl, hogy nagyon szerencsétlen. Keserves zokogásba tört. Vad düh mgrezangolá lelkét. Kétségbeesés vett rajta erőt arra a gondolatra, hogy egy férfi pillanatnyi szeszélyének martalékává lelt oda dobva. Kinos tehetetlenségében bosszút esküdött . . .

A fiatal halálosan szerelmes vala, mélyen uralkodtak lelkén a perczek édességei. Bűnbánóan jelent meg. Térdénállva esengett bocsánatért, felajánlván kezét és vagonát. Olga nem szánalmat, de hideg megvetést, mély gyűlöletet éreze egykori ideáljára iránt.

(Folyt köv.)

TAVIRATOK.

Stefánia esküvője.

Budapest, márcz. 7. (Saját tud. táv.) *Stefánia* főherczegasszony esküvője *Lónyai* Elemér gróffal f. hó 19-én fog végbe menni *Miramareban*.

Bánffy vád alá helyezése.

Budapest, márcz. 7. (Saját tud. táv.) A néppártban egyesek azt tervezik, hogy

zárt ülésben báró *Bánffy* Dezső vád alá helyezése iránti indítványt nyujtanak be. E terv fölött a párt ma esli értekezletén határoz.

Ferencz Ferdinánd Rómában.

Róma, márczius 7. Ferencz Ferdinánd főherczeg Rómában tartózkodik, még pedig gróf Burián álnév alatt. Holnap a pápa kihallgatáson fogadja a főherczeget.

Bécs, márczius 7. Az a római hir, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg Rómában tartózkodik, megfelel a valóságnak. Ugy látszik, hogy a főherczegnek a pápánál való holnapi kihallgatása összefüggésben áll a főherczeg házasságával. Azt beszélik, hogy Chotek Zsófia grófnő is Rómában van és szintén audenciára megy a pápához, de, hogy ez valóság-e, az nem ellenőrizhető.

Délafrikai háboru.

London, márcz. 7. Mig Brabant és Gattacre tábornokoknak Dordrechtnél és Colesbergnél való operációról folyton érkeznek a jelentések, melyek nagy részben azonban jelentéktelenek, addig Roberts működéséről semmiféle hir sem érkezik. A búrok Abrahamskraalnál egyre többen lesznek, egyre többen működnek. Parancsnokuk Joubert tábornok. Hir szerint Stein, az Oranje-állam elnöke is ott tartózkodik Joubert táborában.

A pestis.

London, márcz. 7. A Times-nak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Egy Rosarióból érkezett szállítóhajón egy pestis-esetet konstaltak. A hajót vesztelgár alatt tartják.

Az amerikai pénzügyi törvény.

Washington, márcz. 6. A szenátus 41 szavazattal 25 ellenében elfogadta a kongresszus mindkét házából kiküldött tanácskozó bizottságnak a pénzügyi törvényjavaslatról szóló jelentését.

Török dolgok.

Konstantinápoly, márczius 7. Kormánykörökben remélik, hogy Üszkűbben nemsokára helyreáll a nyugalom, ámbár az elégedetlenek még folyton gyüleseznek. A bazar még zárva van.

Konstantinápoly, márczius 7. A Perta holnap adja meg a nagykövetnek a választ a külföldi áruk vegyi elemzése tárgyába. Hir szerint a válasz nagyon előzékeny lesz és több új javaslat lesz benne ezekre az elemzésekre nézve.

Az üszkűbbi zavarok.

Konstantinápoly, márcz. 6. Hakki és Malik, a török vizsgáló bizottság tagjai visszajöttek Üszkűbből, ellenben Mehemet tábornok ott maradt.

KÖZGAZDASÁG.

Faültetési tanfolyam. A földmivvelésügyi miniszter, mint irtuk már, faültetési tanfolyamot rendez Nagyváradon. A városi tanács e célra felajánlja a városi faiskolát s a Sportpavillon egy termét.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet első mérlege. Az 1898. XXIII. törvényzikk alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet most teszi közzé első mérlegét, mely szerint az 1899-ik üzleti év végén az alapító tagok száma 438, az alapítványi üzletrészek száma 3158, ezek értéke 3,158.000 korona; a rendes tagok száma 659, a jegyzett rendes tagsági üzletrészek száma 2160, ezek értéke 432.000 korona volt. Ebből a 3,590.000 korona alaptőkéből 450.498 koronát még nem fizettek be. A központi hitelszövetkezet váltókra 4,366.410, kötvényekre és folyó számlákra 3,099.883, előlegekre 71.343 korona könnlevőséget mutat ki. Az első üzleti év nyeresége 50.978 korona. Az Országos Központi Hitelszövetkezet közgyűlése márczius 18-ikán, a kötelékébe lépett szövetkezetek kongresszusa pedig márczius 17-ikén lesz.

Vetések állása. A földmivvelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések szerint a vetések állása a következő:

Február hava nagyjából enyhe, tavaszias jellegű volt; éjjelenként azonban gyakran anyyira lehült a levegő, hogy dér és fagy is fordult elő. A hőmérő ingadozása tehát igen nagy arányokat öltött; sőt utóbb, azaz márczius hó első napjaiban, havazott és erősebb hidegekkel a tél újra beállott.

A tavaszias időjárásban a gazdák sok helyütt, különösen az Alföldön és a Duna jobb partján a szántást és a vetést eszközölték, ugyisint a Királyhágón tuli részeken és a keleti vármegyékben is több helyütt folyt a munkálkodás, sőt már számos gazdaságban a tavaszi gabona vetése jó előre haladt. Néhol a szőlőket is kezdték már fölújítani; kertekben és gyümölcsösökben is foglalkoztak a gazdák és így a tavaszi előmunkálatok szépen előre is haladtak.

A hideg idő és fagy azonban, a melyet még a havazás is főképp a délidéken súlyosított, a folyó munkálatokat sok helyütt megakadályozta. Anniban mindenesetre jótékonyan hat a hó-takaró, hogy a vetések védve vannak a hideg időtől, a hol azonban hó nem borítja a vetéseket, ott némi panaszokat hallani a vetések hanyatlásáról. Általában javultak ugyan az ország minden részében a vetések, mindazonáltal itt-ott kisebb mértékű károsodások mutatkoznak részben egér és féreg, részben pedig kipállás és kifagyás következtében. Ez idő szerint is általában az őszi buza és a rozsvetések türethetőknek jelezhetők; legjobbak, azaz kielégítők a Királyhágóntuli részeken, részben a Tisza—Maros szögén, részben a Duna jobb és balpartján és végül a Duna—Tisza közén. A repcevetések nem a legjobban teleltek, ezeknek is ártott a gyakran változó időjárás; néhol ki is pusztultak. A lóhere és luczerna-földeken az ősszel elszaporodott, de a tél folyamán nagyjából kipusztult egerek csaknem országsszerte jelentékeny károkat okoztak. Takarmányneműekben egyes ki-

sebb területeken hiány mutatkozik. A szőlők itt-ott szenvedtek az olmos esőtől; a gyümölcsfák kevésbé. Utóbbiak sok termő rügyet mutatnak.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1899. márcz. hó 6-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 14.—13.40. Kétszeres buza 11.—10.40. Rozs 10.60—10.20. Arpa 10.20—9.80. Zab 9.60.—9.—. Tengeri: 9.60.—9.40. Borsó 28.—. Lencse 32.—. Bab 13.—. Köleskása 24.—. Burgonya 5.10. 100 kiló lángliszt 26.—. zsemlyeliszt 24.—. fehérkenyér liszt 22.50, barnakenyér liszt 20.—. széna fuvarral 4.—, szalma —.90 Szalonna 96.—, 6 kiló zsup-szalma —12, 150 dkg alom-szalma —08. 1 köbm. bükkfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahus 96.—, öntött gyertya 90.—, Lámpaolaj —.86. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.80. Pálinka —.64, Szilva-pálinka 1.60. Szesz 1.90. 1 mm. kőso 21.44, nyers fagyú 46.—. olvaszt. fagyú 64.—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—, magyar gyapju —.—. Egy hektoliter ó-bor 64.—, uj bor 43.—, méz 2.40, kemény faszén 3.40, puha faszén 3.—, kendermag 20.—. köles —.—, repce —.—, dió 40.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 40.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 20, szalonna 1.12, sertéshus 1.—4, juh-hus 68, veres hagyma 16, fog-hagyma 54, bors 2.—, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter kőolaj 44, mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Marha ártáblázat 1899. márczius 6-ról. Egy pár első rendű jármás ökör 610—660, egy pár másodrendű jármás ökör 480—570, egy pár harmadrendű jármás ökör 260—470, 1 drb fejős tehén 96—224. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 146—190. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 110—152. 1 drb. veres borju 26—40, 1 drb. fél éves borju 34—46, 1 drb egy éves borju 44—66, két éves borju 68—134. 1 drb hizott sertés 86—134, 1 pár fél éves 32—36, 1 pár egy éves sertés 42—64, 1 pár két éves sertés 68—114. 1 drb igás ló 130—200, 1 pár ökörbőr 34—44, 1 pár tehénbőr 24—32. 1 pár bojubőr 10—16, 1 pár lóbőr 10—20.

Forgalmi kimutatás 1899. évi márczius hó 6-ról. Tiszta buza körülbelül 500 hltr, kétszeres buza 120 hltr, rozs 220 hltr, arpa 90 hltr, zab 170 hltr, tengeri 320 hltr, burgonya 280 hltr. Lásas jószágok: Hizott sertés mintegy 45 drb, félhizott 90, sovány 130, süldő 220, malacz 400, hizott marha 12, jármás ökör 280 fejős tehén 180, borju 160, bivaly 10, juh és kecske 45, ló 320.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, márczius 7.	
Buza októberre	7.71
Buza áprilisra	7.42
Uj tengeri	5.12
Rozs okt.	6.26
Zab okt.	4.92
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsde.

Budapest, márczius 7.

Az irányzat csendes.

Osztrák hitel	— — — — —	877.10
Magyar hitel	— — — — —	874.—
Allamvasut	— — — — —	328.50
Rimamurányi	— — — — —	814.25
Magyar jelzálog	— — — — —	231.50
Salgótarjáni	— — — — —	—
Wagon-kölcsön	— — — — —	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. márczius 7-én.

Magyar aranyáradék 4%	— — — — —	98.50
Magyar koronajáradék	— — — — —	93.85
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 ¹⁰ / ₁₀₀	— — — — —	100.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 ¹⁰ / ₁₀₀	— — — — —	99.75
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	— — — — —	99.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — — — —	93.—
Italmérsi jog megváltási kötvény	— — — — —	98.60
Horváth-szlavón földterhermentesítési kötvény	— — — — —	94.—
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	— — — — —	163.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	— — — — —	141.75
Osztrák járadék papírban	— — — — —	99.—
Osztrák járadék ezüstben	— — — — —	99.—
Osztrák járadék aranyban	— — — — —	98.75
Osztrák korona járadék	— — — — —	99.—
Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	187.—
Osztrák magyar bankrészevény	— — — — —	17.75
Magyar hitelbankrészevény	— — — — —	746.—
Osztrák hitelintézet részevény	— — — — —	752.—
Párisi vista	— — — — —	96.80
20 frankos arany (Napoleon'or)	— — — — —	19.28
Németbirodalmi márka	— — — — —	118.35
London vista	— — — — —	242.55
20 márkás arany	— — — — —	23.65

A azorkonztársért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Közgyűlési meghívó.

A »Nagyváradai gőzmozdonyú közuti vaspálya részvénytársaság« 1900. évi márczius hó 23-án délután 4 órakor Nagyváradon, saját hivatali helyiségében (Zöldfa-utcza Zsiga-ház I. emelet)

XVII. rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és az 1899. évi zárszámadások előterjesztése.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. A nyereség felosztása iránti határozathozatal.
 4. Határozat a felmentvény megadása iránt az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
 5. Jelentés a tervezett villamos vasut és villamos erőátviteli vállalat ügyének állásáról.
- Nagyvárad, 1900. évi márczius hó 5-én.

Jegyzet: A részvények a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaságnál Nagyváradon, vagy a Magyar vasut forgalmi részvénytársaságnál Budapesten, (V. Föld-utcza 10 sz.) elismervény ellenében leteendő. Az évi zárszámadások valamint az üzleti jelentés 8 nappal a közgyűlés előtt a társulati irodában a t. részvényesek rendelkezésére áll.

NEM HULL A HAJ NINCS TÖBBÉ KOPASZ EMBER

Szenzációt kelt a gyógyfű-kivonat, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXICÁTOR

1 üveg ára 2. kor. 40 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecikk-kereskedésben.

Főraktár: Török József gyógyszerár, Király-utcza 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: Góth Gyula, illat- és piperecikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár, Fő-tér.

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és széjelküldési raktára

DOBÉ NÁNDOR

uri, női és színházi fodrász
Budapest, Nefelejts-utcza 27.

A Nagyváradi takarékpénztár

1899. évi

MÉRLEG-SZÁMLÁJA.

VAGYON

TEHER.

	Frt	kr.	Frt	kr.		Frt	kr.	Frt	kr.
Pénzkészlet			36263	76	Részvénytőke számla			210000	—
Előleg kölcsön számla			21687	12	Tartalék alap számla	220969	62		
Zálogkölcsön számla			4506	66	Gyarapítás az 1899. évről	09985	52	230955	14
Jelzálogkölcsön számla			2546239	68	Nyugdíj-alap számla			73935	69
Törlesztéses jelzálogkölcsön számla			530433	14	Betételek számlája			6015770	21
Váltó kölcsön számla	1759690	18			Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjára engedményezett kölcsönök			563154	59
Leírás	8908	47	1750781	71	Hitelezők számlája			314428	28
Adósok folyószámlája jelzálogi bekebelezés és értékpapírok által biztosítva	1990266	65	1989729	94	Zálogárverési többlet			119	77
Leírás	536	71			Fel nem vett osztalék 1894—1898. évről			475	—
Értékpapír számla	839046	87	829683	19	Visszleszámítolás			508107	09
Leírás	9363	68	59793	43	Betétek 10%-os kamat adó			13562	71
Pénzintézeteknél elhelyezett tőke					Előre felvett kamatok			34049	37
Ingatlanok számlája	227960	69	226868	68	Felosztandó 1899. évi nyereség			51214	37
Leírás	1092	01			<i>Felosztási tervezet.</i>				
Árverési bánatpénz, perköltség és óvatolási számla	11080	51	10297	59	Jótevény célra	1500	—		
Leírás	782	92	90	85	Nyugdíj-alapra	1000	—		
Ércpénz számla			450	—	Igazgatók 10%-os jutaléka	5257	99		
Bélyeg számla			8946	47	Felügyelők 3%-os jutaléka	1577	39		
Előre fizetett kamat					Vezérigazgató 5%-os jutaléka	2628	99		
					Tisztviselők jutalmazására	1750	—		
					Osztalék részvényenként 125 ft.	37500	—		
								51214	37
			8015772	22				8015772	22

NYERESÉG- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLÁJA.

TARTOZIK.

KÖVETEL.

	Frt	kr.	Frt	kr.		Frt	kr.	Frt	kr.
Betétek kamat számlája			274876	20	Előleg kölcsön kamat számlája			1874	32
Betétek 10%-os kamat adó számlája			27487	62	Zálogkölcsön kamat			584	01
Leszámított kölcsönök kamat számlája			31833	90	Jelzálog-kölcsön kamat			162641	23
Hitelezők kama számlája			7785	14	Váltó-kölcsön kamat			135671	88
Nyugdíj-alap kamat számla			3346	80	Folyó számlai adósok kamat számlája			119073	27
Adó számla			13244	86	Törlesztéses kölcsön kamat			24657	77
Személyzet fizetési számla			14673	84	Értékpapír kamat számlája			38495	40
Visszleszámítolat			14980	68	Ingatlanok jövedelmi számlája			10895	37
Illeték és illeték egyenérték számla			316	97	Késedelmi kamat számla			4289	43
Kezelési költség			2827	41	1900. évre előre fizetett kamatok			8946	47
1900 évre felvett kamatok			34049	37	<i>Nyereség.</i>				
Nyereség 81.883 ft 68 kr.					Jutalék számlán	177	32	177	32
<i>Felosztási tervezet.</i>									
Veszteség és leírások:									
Váltó-számlán	8908	47							
Adósok folyószámláján	536	71							
Értékpapíroknál árfolyam különbözet	9363	68							
Óvatolás és perköltség számlán	782	92							
Ingatlanok számláján	1092	01	20683	79					
Tartalék-alap gyarapítására			9985	52					
Felosztandó nyereségi egyenleg			51214	37					
			507306	47				507306	47

Nagyvárad, 1899. december 31.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Hoványi Géza,
vezér igazgató.

Justh Károly,
könyvvezető.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Lévay Zsigmond,
Papp János,
Lopusnyi Gyula.

Frankó Endre, Huzella Gyula,
Hlatky Endre, Kováts Béla.

Nyomatott a Szent-László nyomdában Nagyváradon.